

Brukerutvalgets årsmelding 2022

Brukerutvalget ved HDS består av representanter fra ulike organisasjoner. I 2022 var det representasjon fra: **FFO** (Funksjonshemmedes fellesorganisasjon), **SAFO** (Samarbeids-forumet av funksjonshemmedes organisasjoner), **Fylkeseldrerådet**, **Kreftforeningen** og **Nasjonalforeningen for folkehelsen**. Brukerutvalget ble oppnevnt med funksjonstid fra 01.01.2020 til 31.12.2022, men med ulik rullerende funksjonstid på 2 år, slik at medlemmene fra fylkeseldrerådet og kreftforeningen var på valg i desember 2021 for årene 2022-2023. Medlemmene fra FFO og SAFO vil være på valg i desember 2022 for perioden 2023-2024. Medlemmet fra Nasjonalforeningen for folkehelsen er oppnevnt for perioden 2022-2023.

Brukerutvalget har i 2022 hatt følgende sammensetning:

Faste medlemmer:

FFO Hordaland:	Jan Elvøy (leder) (FFO Hordaland) , Laila G. Nygård (Epilesiforbundet i Bergen og omegn), Turid Hagelsteen (Hørselshemmedes Landsforbund, Bergen)
Fylkeseldrerådet Vestland):	Vigdis Ravnøy (Pensjonistforbundet)
SAFO:	Evy Knutsen (NFU Alver og Masfjord en), Hans Henrik Tøsdal (Landsforeningen for slagrammede, Hordaland)
Kreftforeningen:	Jørg Hänicke (Kreftforeningen, Bergen)
Nasjonalforeningen for folkehelsen	Gunda Falao Sparre (nestleder), (Nasjonalforeningen for folkehelsen, Bergen)

Varamedlemmer:

FFO:	Rune Landsvik, Trude Nordgren, Ilse Henriksen
Fylkeseldrerådet, Vestland	Martin <u>Monrad</u> Reigstad
SAFO:	Bjarte Fosse, Christel Borge Bersaas-Nesse
Kreftforeningen	Nils Haugland
Nasjonalforeningen for folkehelsen	Ingvild Tjønn Hansen

Sammensetningen av brukertvalget skal speile virksomhetsområdet til HDS. Rekruttering til brukertvalget skjer ved at FFO, SAFO og Kreftforeningen inviteres til å foreslå kandidater. For spesielt å ivareta de eldre, inviteres i HDS sine retningslinjer representant fra fylkeseldrerådet samt Nasjonalforeningen for folkehelsen.

Fra administrasjonen

Rebekka Ljosland, Direktør for strategi og samhandling, rebekka.ljosland@haraldsplass.no, mobil: 92655858

Elena Sandgathe, Rådgiver, sekretær for utvalget; elena.sandgathe@haraldsplass.no, mobil: 916870

Medlemmer i brukertvalget skal ivareta alle pasientgrupper, ikke bare sin organisasjon. Brukertvalget skal ikke behandle enkeltsaker.

Forholdet til styret ved Haraldsplass diakonale sykehus (HDS)

Brukerutvalget er oppnevnt av styret ved HDS og er et rådgivende organ for dette. 15.12.2017 ble styreinstruks ved HDS endret med nytt pkt. 9: «En representant fra brukertutvalget, fortrinnsvis leder, møter i styremøtene som observatør med tale- og forslagsrett, og har plass ved styrebordet.»

Leder- og styremøter

Leder av brukertutvalget har i 2022 deltatt på styremøtene.

Brukerutvalget har, i samsvar med retningslinjene, årlig fellesmøte med styret for å kunne gi innspill og kommentarer direkte til styret. Dette møtet fant sted i desember.

Brukerutvalget mener at ordningen har gitt og gir god mulighet for innspill i direkte kontakt mellom utvalget og styret.

Brukerutvalget kan også legge frem skriftlig uttale (saksopplysninger/kommentarer til vedtakspunkt) som blir oversendt i forkant til styremøtet.

UTVIKLINGSPLAN FOR HDS 2022-2035

Leder og nestleder har deltatt på samlinger der man har arbeidet med utforming av utviklingsplanen 2022-2035, og har dermed kunnet spille inn brukertutvalgets synspunkter til utviklingsplanen. Brukerutvalget har blitt lyttet til, og flere av utvalgets innspill er innarbeidet i planen.

OPPGAVER OG AKTIVITETER

Brukerutvalget tar i sitt arbeid utgangspunkt i gjeldende lover og forskrifter samt interne retningslinjer som er relatert til pasientenes og pårørendes rolle i sykehuset.

En hovedoppgave for brukertutvalget er å delta i utforming og kvalitetssikring av tjenestetilbudet, og å bidra til gjensidig tillit mellom pasienter, pårørende og sykehuset. Utvalget skal se til at pasientrettigheter blir fulgt opp, og kjenne til hvilke krav som ligger i det årlige oppdrags- og styringsdokumentet fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Brukerutvalget konstaterer at arbeidsomfanget har økt ved at utvalgets synspunkter og medvirkning har blitt mer etterspurt. Dette ser utvalget positivt på. På grunn av økt saksmengde har utvalget fom høsten 2022 forlenget møtetiden med én time fra 3 til 4 timer, inklusiv enkel lunsjpause i møtelokalet

BRUKERTUTVALGETS MØTER

Brukerutvalget arbeider etter vedtatt møte- og årsplan, og har hatt 7 møter i 2022. Det har vært mulig å holde møtene med fysisk oppmøte fordi sykehuset har kunnet stille store nok møterom til disposisjon. Det var tre møter våren 2022 og fire møter høsten 2022. Det siste høstmøtet var et årlig fellesmøte med styret i desember.

HDS stiller sekretær til rådighet for utvalget. Referat fra møtene og utvalgets årsmeldinger blir offentliggjort på HDS sin hjemmeside, Haraldsplass.no. Opplysninger om brukertutvalget ligger under fanen «Om oss» og videre:» Om Haraldsplass diakonale sykehus, hakepunktet «Brukerutvalg»

ORIENTERINGER TIL BRUKERTUTVALGET.

Internt

I løpet av hvert kalenderår blir det gitt orienteringer til brukerutvalget fra sentrale personer i sykehusets ledelse og administrasjon.

Sykehusets ledelse:

Rebekka Ljosland, direktør for strategi og samhandling ved HDS, har en fast informasjonspost på brukerutvalgets møter. Denne faste posten på sakslisten fungerer som en effektiv og god arena for utveksling av synspunkter mellom ledelsen og brukerutvalget. Hun har bl.a. orientert om funksjonsfordelingen mellom Haukeland universitetssykehus (HUS) og Haraldsplass diakonale sykehus.

Orientering om PasOpp-undersøkelse (pasienters og pårørendes opplevelse av sykehuset)
PasOpp er en nasjonal undersøkelse initiert av Helse- og omsorgsdepartementet. Undersøkelsen foregår med jevne mellomrom, og gir både nasjonale og regionale data, og data for den enkelte institusjon, som da kan sammenliknes med de nasjonale og regionale data. PasOpp-undersøkelsen for perioden 2021-22 ble offentliggjort høsten 2022. Brukerutvalget vil få orientering om resultatene for HDS i starten av 2023.

Orienteringer fra fagområder/ interne instanser

Brukerutvalget får på hvert møte etter eget ønske orienteringer om aktuelle tema fra aktuell avdeling/fagperson/ansvarlig på sykehuset. I 2022 har det bl.a. vært orienteringer om:

- *Etiske retningslinjer:* Retningslinjene er samlet i sykehusets personalhåndbok
- *Systemet for kvalitets- og sikkerhetskontroll ved HDS*
- *Prosjektet Care4Music*
- *Tilbud på Lærings- og mestringssenteret (LMS)*
- *Demensvennlig sykehus*
- *Forebygging av fallulykker*
- *Samarbeid mellom NAV og ortopedisk avd. For tidlig innsats og koordinerte tjenester*
- *Funksjonsfordeling mellom HDS og HUS*
- *Media og kommunikasjon i og rundt Haraldsplass*
- *Kjøkkenprosjektet*
- *Sykehusapoteket HDS*

Eksternt:

Pasient- og brukerombud

Det er en fast ordning at Pasient- og brukerombudet for Vestland fylke årlig gir brukerutvalget en orientering om status for Haraldsplass når det gjelder henvendelser og klager til ombudet fra publikum, pasienter og pårørende om forhold ved sykehuset. Pasient- og brukerombud Jannicke Bruland orienterte brukerutvalget høsten 2022 om status for perioden 2021-22. I perioden var det 17 henvendelser som gjaldt Haraldsplass diakonale sykehus. Dette er en nedgang fra perioden 2020-21. De fleste henvendelsene gjaldt indremedisin og kirurgi. De fleste klagenes gjaldt medisiner og oppfølging. Brukerutvalget er glad for at antall henvendelser og klager om HDS til Pasient- og brukerutvalget fremdeles er få og har gått ned siste 12-månedersperiode.

TEMA BRUKERUTVALGET HAR VÆRT SÆRLIG OPPTATT AV/ TATT OPP I 2022

- Kommunikasjon generelt, og særlig mellom sykehuset og pasient/pårørende
- Helsefelleskap (mellom sykehus og kommune), spesielt arbeidet med helsefelleskapet i Nordhordland.
- Region Nordhordland Helsehus (RNH), spesielt fag- og tjenesteutvikling.

- Trimrom for innlagte pasienter (og ansatte)
- Opplæring av ansatte i bruk av tolk
- Samarbeid mellom HDS og Haukeland Sykehus om «Felles retningslinjer for samhandling om ernæringsstatus ved inn-/utskrivning for somatiske pasienter over 18 år». Brukerutvalget har gitt innspill til dette dokumentet.
- Samhandling mellom de ulike postene/avd. og sykehusets apotek for å sikre at pasienten har med seg alle nødvendige medisiner ved utskrivning. Herunder bedre synliggjøring av sykehusapoteket.

DELTAKELSE I ULIKE FAGGRUPPER/ PROSJEKTER

Medlemmene i brukerutvalget er fordelt som representanter for brukerutvalget i utvalg og/ eller prosjekter på sykehuset og eksterne samarbeidspartnere. Utvalgets leder har møte- og talerett i sykehusets styremøter.

Aktiviteten i de ulike utvalgene, som var ujevn i 2021 pga Covid 19, har tatt seg noe opp etter gjenåpning av samfunnet i 2022. Noen prosjekter har dradd nytte av erfaring fra Covid-tiden til å kombinere fysisk og digital møteform i såkalt hybrid.

Brukerutvalget har tidligere påpekt at involveringen av brukerrepresentantene i de ulike prosjektene på HDS må være i form av faktisk involvering i løpet av prosjektet. Det skal være aktiv involvering fra starten, underveis og i slutten av alle prosjekter. Dette gjelder fremdeles.

INTERNE UTVALG HDS

Ledergruppen HDS: Brukerutvalget har vært representert ved brukerutvalgets leder, Jan Elvøy.

Kvalitetsutvalget.

Brukerutvalget har vært representert ved Jan Elvøy.

Ernæringsutvalget

Brukerutvalget har vært representert ved Hans Henrik Tøsdal.

Haraldsplass diakonale sykehus produserer maten sykehuset trenger på eget moderne kjøkken, som ble ferdigstilt høsten 2020. Ernæringsutvalget opphørte høsten 2022 i og med at kjøkkenprosjektet var fullført og i god drift.

Klinisk etisk komité (KEK)

Brukerutvalget har vært representert ved Laila Grosvold Nygård.

Digitalisering av pasientoppfølging på kirurgisk klinikk

På grunn av inntrufne omstendigheter har representant fra brukerutvalget skiftet i perioden.

Representantene har vært: Jørn Hänicke, Jan Elvøy. brukerutvalgets leder

Såkorprosjektet Palliativ oppfølging på HDS

Representant for brukerutvalget var tom oktober Jan Elvøy, brukerutvalgets leder og deretter Gunda Falao Sparre. brukerutvalgets nestleder

Merkantil tjeneste prosjekt

Et kortvarig prosjekt som å på hvorledes man kunne forbedre de merkantile tjenestene på sykehuset. BU vurderte og gav innspill og kommentarer til prosjektleder angående et checkware spørreskjema som skulle sendes pasienter på geriatrisk avdeling før behandling på sykehuset.

Brukerutvalget var representert ved Gunda Falao Sparre, brukerutvalgets nestleder.

EKSTERNE UTVALG

Polyfon – en kunnskapsklynge for musikkterapi

Brukerutvalget har vært representert ved Turid Hagelsteen

Care4music

Brukerutvalget har vært representert ved Turid Hagelsteen

Alrek helseklynge (Brukerutvalget Alrek og faggruppen for eldre)

Brukerutvalget har vært representert ved brukerutvalgets nestleder, Gunda Falao Sparre.

Styringsgruppen for LMS-senteret (Lærings- og mestringssenteret.)

Brukerutvalget har vært representert ved brukerutvalgets leder, Jan Elvøy.

Helsefellesskapet:

Brukerutvalget har vært spesielt involvert i etableringen av ny organisering av samarbeid mellom primærhelsetjenesten og kommunene; **helsefellesskap**. HDS er lokalsykehus for Bergen nord og region Nordhordland. Arbeidet ble konsentrert om Nordhordland. Frem til 15.09.22 foregikk arbeidet gjennom Samarbeidsutvalget for Nordhordland (SU Nordhordland). Den 16.09.22 ble **Helsefellesskap i Helse-Bergen-regionen** formelt stiftet med et *strategisk samarbeidsutvalg (SSU)* med 4 *områdeutvalg (OU)* under seg; Nordhordland, Bergen kommune, Voss lokalsjukehus og Bergensregionområdet. Brukerutvalget (BU) ved HDS er representert i SSU for region Helse-Vest og i OU for Nordhordland:

Representasjon i Helsefellesskapet 2022:

Tom 15.09.22:

Brukerutvalget ved HDS har vært representert i arbeidet med *organisering av og struktur for helsefellesskapet* gjennom at medlem i BU-HDS, Evy Knutsen, satt i *Samarbeidsutvalget for - Nordhordland* frem tom 15.09.22. Fra og med 16.09.22 gikk man over til **Helsefellesskapsmodellen**.

Fom 16.09.22:

Strategisk samarbeidsutvalg (SSU): Jan Elvøy, leder Brukerutvalget-HDS

Områdeutvalget (OU) for Nordhordland): Evy Knutsen, medlem BU- HDS

Region Nordhordland helsehus (rnh):

Region Nordhordland Helsehus startet som et prosjekt via Samarbeidsutvalget for Nordhordland, og ble åpnet høsten 2022. Helsehuset ligger i Knarvik, og Alver kommune er den største leietakeren. HDS samarbeider med helsehuset, og helsetjenester fra HDS vil være tilgjengelig på helsehuset etter faste planer og rutiner. (HDS er lokalsykehus for Nordhordlandsregionen.)

Representasjon fra BU-HDS:

Region Nordhordland Helsehus (RNH), styringsgruppe for fag-og tjenesteutvikling: Evy Knutsen, medlem BU- HDS.

DELTAKELSE PÅ SAMLINGER OG KURS

Helse Vest: årlig samling for brukerutvalgene

Tema for årets samling var «Bedre brukerutvikling i Helse Bergen» og «Likeverd i helsetenesta, innleiing og diskusjon»

Brukerutvalgets medlemmer deltar på Helse Vest sine årlige samlinger for medlemmene av brukerutvalgene ved helseforetakene i Helse-Vest-regionen. På disse samlingene er det fast at leder for brukerutvalgene har et kort innlegg om hva som har stått/står i fokus på de enkelte foretakene. Fra HDS orienterte brukerutvalgets leder, Jan Elvøy, om hvilke saker brukerutvalget ved HDS har vært opptatt av. Han la særlig vekt på arbeidet med utviklingsplan for HDS 2022-2035 som BU-HDS har gitt flere innspill til.

Evy Knutsen, som er medlem av HDS sitt brukerutvalg og utvalgets representant i prosjektet Helsefelleskap i Nordhordland og etablering av Helsehuset for Nordhordland i Knarvik, orienterte kort om etableringen og åpningen av Region Nordhordland Helsehus, (RNH). Dette er et samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten, HDS og Helse Bergen (HB), fylkeskommunen og kommunene i Nordhordlandsregionen.

Konferanse om rehabilitering i Haugesund

Brukerutvalget ved HDS var som utvalg for første gang representert (ved nestleder) på denne årlige konferansen i Haugesund, men flere av brukerutvalgets medlemmer deltok som representant fra den organisasjonen de er oppnevnt fra til Brukerutvalget ved HDS.

KOMPETANSEHEVING:

Brukerutvalget forutsetter at medlemmene i utvalget gjør seg kjent med hva brukervedvirkning på systemnivå og brukerrepresentasjon i forskning er og innebærer. Medlemmene må derfor gjennomgå de digitale e-læringskursene «Brukervedvirkning på systemnivå» og «Brukervedvirkning i forskning.», som Helse Vest har fått utarbeidet til digital opplæring av brukerutvalg. Nye medlemmer av brukerutvalget, må ta disse kursene. Det forutsettes også at medlemmene på eget initiativ holder seg oppdatert på relevante saksområder for brukerutvalg, og spesielt på HDS. Medlemmer av BU-HDS deltok derfor på Alrek Helseklynge sin fagdag i mai om brukervedvirkning

VEIEN FREMOVER

Tema brukerutvalget vil videreføre og konsentrere seg om i 2023

- Fokus på *kommunikasjon* (opplæring (LMS), kommunikasjon med pasienter/pårørende bl.a.
- *Pasientforløp/ pasientflyt*: hvorledes er oppfølgingen etter behandlingen og etter utskrivelsen, både i forhold til pasient/pårørende og ev. kommune, herunder kommunikasjon ved utskrivelse.
- Koordinering av diagnoser (egen koordinator for pasienter med flere samtidige diagnoser, dvs å kunne se og behandle hele mennesket)
- Knapphet på personell. BU ønsker at det åpnes for tilsetting av flere typer helsepersonell, f.eks. helsefagarbeidere.

Bergen den 6. desember 2022

Jan Elvøy, Leder av brukerutvalget ved HDS

Vedtatt i sak 56/22 i møte den 6. desember 2022